

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

17 mars 2023

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 4 mars 2004
accordant des avantages complémentaires
en matière de pension de retraite
aux personnes désignées pour exercer
une fonction de management ou
d'encadrement dans un service public**

Rapport

fait au nom de la commission
des Affaires sociales, de l'Emploi et
des Pensions
par
M. Hans Verreyt

Sommaire

Pages

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion générale.....	4
III. Discussion des articles et votes.....	6

Voir:

Doc 55 **3135/ (2022/2023):**

- 001: Projet de loi.
- 002: Amendement.

Voir aussi:

- 004: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

17 maart 2023

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 4 maart 2004
houdende toekenning van aanvullende
voordelen inzake rustpensioen
aan personen die werden aangesteld
om een management- of stafffunctie
uit te oefenen in een overheidsdienst**

Verslag

namens de commissie
voor Sociale Zaken, Werk en
Pensioenen
uitgebracht door
de heer **Hans Verreyt**

Inhoud

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene besprekking.....	4
III. Artikelsgewijze besprekking en stemmingen	6

Zie:

Doc 55 **3135/ (2022/2023):**

- 001: Wetsontwerp.
- 002: Amendement.

Zie ook:

- 004: Tekst aangenomen door de commissie.

09171

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Marie-Colline Leroy

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Björn Anseeuw, Wim Van der Donckt, Valerie Van Peel
Ecolo-Groen	Kristof Calvo, Cécile Cornet, Marie-Colline Leroy
PS	Chanelle Bonaventure, Jean-Marc Delizée, Sophie Thémont
VB	Ellen Samyn, Hans Verreyt
MR	Christophe Bomblé, Florence Reuter
cd&v	Nahima Lanjri
PVDA-PTB	Nadia Moscufo
Open Vld	Tania De Jonge
Vooruit	Anja Vanrobaeys

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Frieda Gijbels, Sigrid Goethals, Katrien Houtmeyers, Wouter Raskin
Laurence Hennuy, Kathleen Pisman, Dieter Vanbesien, Gilles Vanden Burre
N., Leslie Leoni, Eliane Tillieux, Philippe Tison
Ortwin Depoortere, Dominiek Snepe, Frank Troosters
Daniel Bacquelaine, Denis Ducarme, Vincent Scourneau
Nathalie Muylle, Els Van Hoof
Gaby Colebunders, Sofie Merckx
Maggie De Block, Egbert Lachaert
Vicky Reynaert, Gitta Vanpeborgh

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

Les Engagés Catherine Fonck

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de nummering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beige kleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de sa réunion du 7 mars 2023.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Karine Lalieux, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris, souligne que le présent projet de loi fait suite à l'arrêt n° 48/2021 de la Cour constitutionnelle du 18 mars 2021 qui annule l'article 15 de la loi du 13 avril 2019 "portant des dispositions diverses en matière de pension".

Le chapitre 6 (articles 13 à 16) de la loi du 13 avril 2019 intègre les titulaires de mandats au sein de FEDASIL, dans la liste des bénéficiaires des avantages complémentaires en matière de pension de retraite tels que prévus par la loi du 28 avril 1958 "relative à la pension des membres du personnel de certains organismes d'intérêt public et de leurs ayants droit".

Mais l'article 15 de la loi du 13 avril 2019 limitait leurs avantages complémentaires aux périodes prestées depuis le 1er janvier 2019.

Cette disposition est donc supprimée afin que les titulaires de mandats au sein de FEDASIL puissent faire prendre en compte toutes les périodes prestées depuis le début de leur mandat pour la pension légale du premier pilier *bis*.

Les titulaires de mandats au sein de FEDASIL qui accèdent à la pension, doivent donc avoir droit à une rente à charge du Service Fédéral des Pensions (SFP) et aux avantages complémentaires en matière de pension de retraite à charge de FEDASIL.

Depuis l'arrêt de mars 2021, aucune mesure n'a encore été adoptée pour permettre aux intéressés de bénéficier des droits dont ils ont été privés.

C'est la raison pour laquelle ce texte est présenté aujourd'hui.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft het onderhavige wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 7 maart 2023.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Karine Lalieux, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een beperking, Armoedebestrijding en Beliris, geeft aan dat dit wetsontwerp ertoe strekt gevolg te geven aan arrest nr. 48/2021 van het Grondwettelijk Hof van 18 maart 2021, waarbij artikel 15 van de wet van 13 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake pensioenen werd vernietigd.

Op grond van hoofdstuk 6 (met daarin de artikelen 13 tot 16) van de voormelde wet van 13 april 2019 werden de houders van mandaten binnen Fedasil opgenomen in de lijst van de begunstigden van de aanvullende voordelen inzake het ouderdomspensioen, zoals bedoeld in de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden.

Maar artikel 15 van de wet van 13 april 2019 beperkte hun aanvullende voordelen tot de perioden vanaf 1 januari 2019.

Deze bepaling is dus geschrapt, waardoor de mandatohouders van FEDASIL alle perioden sinds het begin van hun mandaat kunnen laten meetellen voor hun wetelijk pensioen van de eerste pijler *bis*.

De houders van mandaten binnen Fedasil die op pensioen gaan, moeten dus recht hebben op een rente ten laste van de Federale Pensioendienst (FPD), alsook op de aanvullende voordelen inzake ouderdomspensioenen laste van Fedasil.

Sinds het arrest van maart 2021 werd geen enkele maatregel genomen om ervoor te zorgen dat de betrokkenen gebruik zouden kunnen maken van de rechten die hun waren onttogen.

Om die reden wordt thans het voorliggende wetontwerp ingediend.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

M. Wim Van der Donckt (N-VA) indique que le projet de loi, de portée technique, vise essentiellement à répondre à un arrêt de la Cour constitutionnelle. Son groupe soutient dès lors ce projet de loi.

Quelques réserves peuvent cependant être émises: le régime visé par ce projet de loi est un de ces nombreux régimes de pension spécifiques qui dérogent aux régimes généraux et nuisent ce faisant à la lisibilité du système de retraite dans son ensemble. Le gouvernement s'est engagé dans la voie d'une harmonisation et d'une meilleure soutenabilité financière des pensions, on en est encore loin.

L'intervenant rappelle l'importance de mener des réformes structurelles en matière de pension. Ce projet le laisse donc sur sa faim, puisqu'il ne s'agit en fin de compte que de régler un "pilier de pension 1bis".

L'intervenant pose quelques questions plus ponctuelles et techniques:

— Combien de personnes sont concernées par le projet?

— Quelles sont les conséquences budgétaires de ce projet?

Mme Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen) souligne que son groupe soutient ce projet de loi, dont la portée est somme toute limitée. Ce n'est donc pas dans ce cadre qu'il convient de mener un débat sur la réforme à venir en matière de pensions.

M. Hans Verreyt (VB) rappelle l'arrêt de la Cour constitutionnelle, qui a censuré une disposition spécifique de la loi de 2004 qui créait une différence de traitement entre titulaires d'une fonction de management au sein d'un organisme d'intérêt public. Il convenait d'adopter un mécanisme de réparation suite à cette annulation.

Le débat sur le présent projet, auquel l'orateur apporte son soutien, ne peut présager du débat à venir sur la réforme des pensions, qui concerne l'ensemble de la population, et en particulier ceux qui ne peuvent prétendre au niveau de pension des managers de la fonction publique.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Wim Van der Donckt (N-VA) attendeert erop dat het wetsontwerp een technische portee heeft en dat het er voornamelijk toe strekt gevolg te geven aan een arrest van het Grondwettelijk Hof. Zijn fractie zal het dan ook steunen.

Over enkele punten kan echter voorbehoud worden gemaakt: de in het wetsontwerp vervatte regeling is één van de talrijke specifieke pensioenregelingen die afwijken van de algemene regelingen en daardoor afbreuk doen aan de bevattelijkheid van de pensioenregeling in haar geheel. De regering is het pad van een harmonisatie en van een betere financiële houdbaarheid van de pensioenen ingeslagen, maar wij zijn daar nog ver van verwijderd.

De spreker herinnert aan het belang van structurele hervormingen inzake pensioenen. Doordat het er uiteindelijk in dezen louter om gaat een "pensioenpijler 1bis" te regelen, is hij met dit wetsontwerp niet voldaan.

De spreker stelt enkele meer gerichte en technische vragen:

— Op hoeveel mensen heeft het wetsontwerp betrekking?

— Wat zijn de budgettaire gevolgen van dit wetsontwerp?

Mevrouw Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen) stipt aan dat haar fractie dit wetsontwerp, dat tenslotte een beperkte draagwijdte heeft, zal steunen. Het is niet in dit kader dat een debat moet worden gevoerd over de toekomstige pensioenhervorming.

De heer Hans Verreyt (VB) wijst op het arrest van het Grondwettelijk Hof dat een specifieke bepaling van de wet van 2004 heeft vernietigd omdat ze een verschil in behandeling in het leven had geroepen tussen titularissen van een managementfunctie in een instelling van openbaar nut. Als gevolg van die vernietiging moest een reparatiemechanisme worden aangenomen.

Het debat over het voorliggende wetsontwerp, dat de spreker steunt, mag niet vooruitlopen op het toekomstige debat over de pensioenhervorming, die op de hele bevolking betrekking zal hebben, en in het bijzonder op de mensen die geen aanspraak kunnen maken op het pensioenniveau van de managers in de overheidsdiensten.

L'intervenant se joint aux questions techniques posées précédemment.

Mme Anja Vanrobaeys (Vooruit) n'entend pas entamer à propos de ce projet de loi un débat sur la réforme plus générale attendue en ce qui concerne les pensions. Le présent projet se borne à résoudre une question technique de portée limitée, suite à un arrêt d'annulation de la Cour constitutionnelle, qui ne concerne que quelques hauts managers de la fonction publique.

Cependant, l'intervenante entend le plaidoyer pour une simplification du système de pension et appelle la ministre à ne pas perdre de vue son objectif essentiel avant la fin de la législature, à savoir la réforme des pensions. Cette réforme devrait, notamment, renforcer la solidarité et permettre un relèvement des pensions les plus basses.

Mme Tania De Jonge (Open Vld) ne souhaite pas répéter les interventions des orateurs précédents. S'agissant d'une correction technique somme toute mineure, comment s'explique le long délai qui s'est écoulé depuis l'arrêt d'annulation, qui date du 18 mars 2021?

Mme Nahima Lanjri (cd&v) souligne également que le projet constitue une adaptation technique qui ne concerne, au demeurant, qu'un nombre très restreint de personnes.

L'examen de ce projet n'est pas le lieu d'une discussion plus générale sur la réforme à venir des pensions.

B. Réponses de la ministre

Mme Karine Lalieux, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris, indique que le régime spécifique auquel touche le projet de loi constitue une forme de "pilier 1bis", mis en place par la loi du 13 avril 2019, qui a inséré un alinéa 5 dans la loi du 4 mars 2004 accordant des avantages complémentaires en matière de pension de retraite aux personnes désignées pour exercer une fonction de management ou d'encadrement dans un service public.

Cet alinéa 5, dont la ministre confesse ne pas avoir été le soutien le plus enthousiaste en son temps, a été annulé par la Cour constitutionnelle le 18 mars 2021. Il convenait de régler le problème entraîné par cette

De spreker sluit zich aan bij de eerder gestelde techniques vragen.

Mevrouw Anja Vanrobaeys (Vooruit) is niet voor nemens om in het kader van de besprekking van dit wetsontwerp een debat aan te vatten over de verwachte meer algemene hervorming inzake de pensioenen. Het onderhavige wetsontwerp beoogt alleen, als gevolg van een vernietigingsarrest van het Grondwettelijk Hof, een oplossing aan te reiken voor een technische kwestie met een beperkte draagwijdte die slechts enkele overheidstopmanagers betreft.

De spreekster heeft evenwel gehoor voor het pleidooi voor een vereenvoudiging van de pensioenregeling en verzoekt de minister de hoofddoelstelling die zij vóór het einde van de regeerperiode wenst te verwezenlijken en die erin bestaat de pensioenen te hervormen, niet uit het oog te verliezen. Die hervorming zou onder meer voor meer solidariteit moeten zorgen en zou de mogelijkheid moeten bieden de laagste pensioenen op te trekken.

Mevrouw Tania De Jonge (Open Vld) wenst niet te herhalen wat de vorige sprekers al hebben gezegd. Aangezien het om een al bij al weinig belangrijke technische correctie gaat, rijst de vraag waarom zoveel tijd verstreken is sinds het vernietigingsarrest, dat van 18 maart 2021 dateert.

Ook *mevrouw Nahima Lanjri (cd&v)* stipt aan dat het wetontwerp een technische aanpassing behelst die trouwens maar op een zeer beperkt aantal mensen betrekking heeft.

De besprekking van dit wetsontwerp is niet de gelegenheid om een meer algemene besprekking te voeren over de toekomstige pensioenhervorming.

B. Antwoorden van de minister

Mevrouw Karine Lalieux, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een beperking, Armoedebestrijding en Beliris, stipt aan dat de in het wetsontwerp vervatte specifieke regeling een soort van "pijler 1bis" vormt, die bij de wet van 13 april 2019 tot stand is gekomen. Die wet heeft in een vijfde lid toegevoegd aan artikel 18 van de wet van 4 maart 2004 houdende toekenning van aanvullende voordelen inzake rustpensioen aan personen die werden aangesteld om een management- of stafffunctie uit te oefenen in een overheidsdienst.

Dat vijfde lid, waarvan de minister bekent dat zij het destijds met weinig enthousiasme heeft gesteund, werd op 18 maart 2021 vernietigd door het Grondwettelijk Hof. Er moet een oplossing worden aangereikt voor

annulation partielle, à savoir éviter que certaines personnes puissent bénéficier des avantages complémentaires en matière de pension de retraite prévus par la loi du 4 mars 2004 sans avoir eu à cotiser.

Le délai pour amener ce projet devant le Parlement peut sembler long, mais il s'explique par le fait que le dossier, lancé au début de l'année 2022, a nécessité divers avis.

Le projet concerne 5 personnes, à savoir 6 titulaires de mandats dont un qui n'était pas encore en service au 1er janvier 2019.

L'impact budgétaire, calculé à l'horizon 2040, est de 294.696 euros.

Les intérêts de 3,5 % en faveur des cotisants ne seront calculés sur les cotisations personnelles effectivement versées qu'à partir du premier mois suivant leur versement.

Tout comme de nombreux intervenants, la ministre espère pouvoir présenter d'ici peu des textes de bien plus grande ampleur, dès que le Conseil des ministres aura validé la réforme des pensions.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Art. 1er

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence et n'appelle aucun commentaire.

L'article 1er est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

Art. 2

Cet article insère un alinéa 5 dans l'article 18 de la loi du 4 mars 2004 accordant des avantages complémentaires en matière de pension de retraite aux personnes désignées pour exercer une fonction de management ou d'encadrement dans un service public, en vue d'apporter un correctif rendu nécessaire par l'annulation de cet alinéa 5, inséré par la loi du 13 avril 2019, par l'arrêt de la Cour constitutionnelle du 18 mars 2021.

het probleem dat die gedeeltelijke vernietiging met zich heeft gebracht en dat erin bestond dat sommigen de in de wet van 4 maart 2004 vervatte aanvullende voordelen inzake ouderdomspensioen zouden kunnen genieten zonder te hebben moeten bijdragen.

De tijdspanne om dit wetsontwerp aan het Parlement voor te leggen kan lang lijken, maar wordt verklaard dat voor dit dossier, dat begin 2022 is aangevat, meerdere adviezen moesten worden ingewonnen.

Het wetsontwerp betreft 5 personen, namelijk 6 man-daathouders van wie één op 1 januari 2019 nog niet in dienst was.

De begrotingsweerslag werd berekend op 294.696 euro tegen 2040.

De interesses van 3,5 % voor de bijdragebetalers zullen pas vanaf de eerste maand volgend op de daadwerkelijke storting van de persoonlijke bijdragen op die bijdragen worden berekend.

Net als tal van andere sprekers hoopt de minister dat zij binnenkort veel verregaander teksten zal kunnen voorleggen, zodra de Ministerraad de pensioenhervorming zal hebben goedgekeurd.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Art. 1

Dit artikel geeft de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag aan. Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Dit artikel strekt ertoe een vijfde lid toe te voegen aan artikel 18 van de wet van 4 maart 2004 houdende toekenning van aanvullende voordelen inzake rustpensioen aan personen die werden aangesteld om een management- of stafffunctie uit te oefenen in een overheidsservijs, met de bedoeling een correctie aan te brengen die nodig is geworden doordat het Grondwettelijk Hof bij een arrest van 18 maart 2021 het bij de wet van 13 april 2019 ingevoegde vijfde lid heeft vernietigd.

M. Jean-Marc Delizée (PS) présente l'amendement n° 1 (DOC 55 3135/002), qui modifie l'article 2, en vue de remplacer, dans l'article 18, alinéa 5, de la loi du 4 mars 2004, modifié par le texte en projet, la référence à la date d'entrée en vigueur de "la présente disposition" (qui vise, erronément, la loi du 4 mars 2004) par une référence à la date d'entrée en vigueur du présent projet.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

L'article 2, tel qu'amendé, est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

Art. 3

Cet article fixe l'entrée en vigueur du présent projet et n'appelle aucun commentaire.

L'article 3 est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

*
* * *

L'ensemble du projet de loi, tel qu'amendé et corrigé sur le plan technique, est adopté par vote nominatif à l'unanimité des 12 membres présents.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

N-VA: Valérie Van Peel, Wim Van der Donckt;

Ecolo-Groen: Marie-Colline Leroy;

PS: Chanelle Bonaventure, Sophie Thémont, Jean-Marc Delizée;

VB: Hans Verreyt;

MR: Christophe Bomblet, Daniel Bacquelaine;

cd&v: Nahima Lanjri;

Open Vld: Tania De Jonge;

Vooruit: Anja Vanrobaeys.

Ont voté contre: nihil.

De heer Jean-Marc Delizée (PS) dient amendement nr. 1 (DOC 55 3135/002) in, waarmee hij beoogt in het ontworpen vijfde lid van artikel 18, de woorden "van deze bepaling in het Belgisch Staatsblad" te vervangen door de woorden "van de wet van... tot wijziging van de wet van 4 maart 2004 houdende toekenning van aanvullende voordelen inzake rustpensioen aan personen die werden aangesteld om een management- of staffunctie uit te oefenen in een overheidsdienst".

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Dit artikel heeft tot doel de datum van inwerkingtreding van de nieuwe wet te bepalen. Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 3 wordt eenparig aangenomen.

*
* * *

Het gehele wetsontwerp, zoals het op technisch vlak werd geamendeerd en verbeterd, wordt bij naamstemming eenparig aangenomen.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Valérie Van Peel, Wim Van der Donckt;

Ecolo-Groen: Marie-Colline Leroy;

PS: Chanelle Bonaventure, Sophie Thémont, Jean-Marc Delizée;

VB: Hans Verreyt;

MR: Christophe Bomblet, Daniel Bacquelaine;

cd&v: Nahima Lanjri;

Open Vld: Tania De Jonge;

Vooruit: Anja Vanrobaeys.

Hebben tegengestemd: nihil.

Se sont abstenus: nihil.

Le rapporteur,

Hans Verreyt

La présidente,

Marie-Colline Leroy

Dispositions nécessitant une mesure d'exécution
(article 78.2, alinéa 4, du Règlement de la Chambre): *nihil*

Hebben zich onthouden: nihil.

De rapporteur,

Hans Verreyt

De voorzitster,

Marie-Colline Leroy

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vergen (artikel 78.2, vierde lid, van het Reglement van de Kamer: *nihil*).